

De geleende aarde

Algemene Beschouwingen bij de Perspectiefnota 2027

Uitgesproken door Astrid Meier in de AB-vergadering van 15 juni 2026

Er is een gezegde in het Frans dat helemaal bij Water Natuurlijk, maar ook bij mij persoonlijk past – en ook bij een aantal andere fracties, waaronder de ChristenUnie begreep ik zojuist.

Men denkt dat het een oud Indiaans gezegde is, dat door Antoine de Saint-Exupéry, de schrijver van Le Petit Prince, in Frankrijk is beland:

*La terre n'est pas un don de nos parents,
ce sont nos enfants qui nous la prêtent*

Voor de enkeling onder jullie die geen Frans verstaat – zelfs niet met mijn Nederlandse accent:

*De aarde is geen gift van onze ouders,
het zijn onze kinderen die haar aan ons lenen.*

Voor WN zou dit bij alles wat we doen centraal moet staan
En ook bij alles wat we niet doen
Want dat is natuurlijk net zozeer een keuze

Bij **insecticiden en herbiciden** die we niet verbieden
Bij het niet verbieden van **PFAS**, waarbij sommige soorten nog schadelijker zijn dan gedacht (en goed oplosbaar in water)
Maar goed, dat zijn eerder Europese kwesties, hoewel we daar als waterschappen natuurlijk een sterke lobby voor op kunnen zetten

Wat wij ZELF niet hebben gedaan – altijd goed om eerst naar jezelf te kijken, zoals het CDA zojuist ook aangaf - is bijvoorbeeld
Directe, en vooral ook indirecte **lozingen** scherp in beeld krijgen
En we hebben ook nog steeds geen gedegen overzicht van **grondwateronttrekkingen**

En de geleende aarde en lange termijndenken zou ook centraal moeten staan:
Bij het bouwen in de uiterwaarden **Stadsblokken/Meijnerswijk** en de aanleg van een geul die meer water van de Veluwe zal onttrekken – de aanpak van Natuurterreinen juichen wij van harte toe.
En ook de nieuwbouw in de Beekbergsebroek en op andere natte plekken.

Bij de roep om maatregelen meer en **sneller water af te voeren** als het veel geregend heeft, terwijl er enkele maanden later een onttrekkingsverbod wegens **droogte** is. En omgekeerd.

Bij de aanvraag van een vergunning voor uitbreiding van de papierfabriek **Parenco**, dat kan leiden tot oppompen van 7,5 miljoen kuub van ons Veluws grondwater (dat is 7,5 miljard liter). De provincie wil dat ze juist minder water gaan oppompen. Onzes inziens zouden ze niets meer moeten oppompen, maar alles uit de rivier moeten onttrekken.

Gelukkig doen we ook veel dingen die wel bijdragen aan een gezonde en leefbare aarde

We hebben sinds 2 jaar een goede **kwijtscheldingsregeling**.

We werken steeds meer **circulair en klimaatneutraal**.

De stappen die gezet worden op onze **zuiveringen**, waaronder de vierde trap, waarvoor we de langetermijnvisie Waterzuiveren hebben vastgesteld - mede ingegeven door de Richtlijn Stedelijk Afvalwater

De versterking van de **Grebbedijk** en andere projecten in het HWBP en ook Ruimte voor de Rivier 2.0

We hebben als bestuur samen onze **bestuurscultuur** onder de loep genomen.

We zijn begonnen met het stimuleren van **ecosysteemdiensten**.

En we hebben een geweldige **ontwerpwedstrijd** gehad.

Ik vergeet er vast nog heel veel, maar eentje wil ik zeker nog noemen:

Ons beleidskader **Waterbewust Gedrag**.

Iets waar ik als socioloog in de watersector al 25 jaar voor pleit, ligt bij ons mooie waterschap sinds vorig jaar vast en werken we ook op die manier aan een gezonde en leefbare aarde

En ook bij onze **partners** zou de geleende aarde centraal moeten staan

Daarom vinden wij het heel mooi dat WSVV een **zienswijze** heeft ingediend op de Omgevingsvisie van de Provincie Gelderland

Waarin een oproep wordt gedaan om Water en bodem sturend centraal te zetten en ook meer in te zetten op het maximaal vasthouden en schoonhouden van water Want beide doelen zijn cruciaal voor de aan ons geleende aarde door onze kinderen

Dan de **Perspectievennota** en de **Evaluatie Bestuursagenda**

Fijn dat er weer een update is over de voortgang van de Bestuursagenda. Naast deze voornamelijk procesmatige evaluatie willen wij, nu we richting het einde van deze bestuursperiode gaan, graag een **inhoudelijke evaluatie**, waarvan we de resultaten willen meegeven aan het nieuwe bestuur. *Wij stellen voor daar een AB bijeenkomst aan te wijden van 1 uur en horen graag van de andere partijen of zij dit steunen.*

Fractie WN is - uitgaande van het principe dat we aarde te leen hebben - akkoord met de Perspectiefnota.

Wij gaan er daarbij in ieder geval vanuit dat – en **op deze punten vragen wij om de mening van het college:**

- V&V de in 'Vernieuwen mét Water' gepresenteerde principes als leidend toepast in situaties waarin gemeenten dreigen te kiezen voor **bouw van woningen en bedrijventerreinen** op uitleglocaties in landelijk gebied (zoals in de Beekbergsebroek in Apeldoorn Zuid)

- V&V met provincie en **Parenco** een uitvoeringsgericht plan van aanpak ontwikkelt om de drinkwateronttrekking van deze papierindustrie volledig af te bouwen
- V&V op basis van de reactie op de **Motie inzake indirecte en directe lozingen** samen met overheden en bedrijven aan de slag gaat met het in kaart brengen en terugdringen van met name de directe lozingen.
- V&V zich in inter-waterschappelijk verband actief inzet in het vinden en toepassen van autonome Nederlandse en Europese **digitale systemen**.
- V&V als onderdeel van Waterbewust gedrag een uitnodigende aanpak ontwikkelt om het **uitdaagrecht** van burgers te stimuleren en te faciliteren

Wat ons betreft zou er naast de in te voeren nationale “Vrijheidsbijdrage” ook een **“Deltabijdrage”** moeten komen. Deze bijdrage zou dan door de waterschappen geïnd moeten worden en ook voor de waterschappen bestemd zijn. Voor de grote opgaven die we op ons af zien komen voor waterveiligheid, waterkwaliteit, waterkwantiteit en klimaatneutraliteit. Want als het om lastendruk gaat, is het voor WN overduidelijk dat verdere belastingverhogingen, gezien deze opgaven, niet alleen verdedigbaar zijn omdat we tot de goedkoopste waterschappen behoren maar juist ook omdat we toekomstige generaties niet buitensporig willen belasten door nu reeds de kosten te nemen voor de beste toekomstgerichte aanpak.

Tot slot

Er wordt veelal gedacht dat wij mensen wars zijn van vernieuwing en verandering. Dat we er een grondige hekel aan hebben. En dat klopt. Maar alleen wanneer die vernieuwing en verandering ons wordt opgelegd. Wanneer anderen besluiten wat en hoe we moeten veranderen, dan gaan onze hakken in het zand. Want als we iets kunnen leren uit de geschiedenis is dat de mens continu verandert, dat wij ons altijd aanpassen aan nieuwe omstandigheden. En dat vanuit nieuwe omstandigheden en zelfs vanuit ontwrichting, de mooiste en sterkste systemen, samenwerkingen en ecosystemen opbloeien. Net als de natuur zijn wij mensen vanuit onszelf vernieuwers en veranderaars.

En om de daad bij het woord te voegen, wil ik hierbij aankondigen dat ik per 14 september ga stoppen als AB-lid. Ik had heel graag mijn termijn afgemaakt, maar ik ga voor een grote verandering. Ik ga op mijn manier nog beter voor een stukje van de geleende aarde zorgen. Voor mijn zoon, voor alle kinderen en kleinkinderen en voor alles wat leeft op onze aarde. Ik ga begin oktober emigreren naar midden Frankrijk, om me daar bezig te gaan houden met permacultuur.

Voor onze geleende aarde wens ik jullie en ook alle opvolgers veel wijsheid en toekomstdenken toe.